

ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy”.

Rok III.

Nowemiasto, dnia 27 czerwca 1929.

Nr. 20

Dostarczajmy do mleczarni czyste mleko.

Polska produkuje dużo masła. Po zaspokojeniu rynku wewnętrznego, resztę musi wywozić za granicę, przeważnie do Niemiec i do Anglii, dokąd wysyłają swoje masło również i inne kraje.

W roku 1928 wywieźliśmy za granicę 10.980.000 kg. masła i otrzymaliśmy za nie 66.700.000 zł., gdy tymczasem Danja za tę samą ilość otrzymała około 76.788.000 zł. Dlatego więc, że produkowaliśmy gorsze masło od duńskiego, straciliśmy ok. 10.416.000 zł., co w przeliczeniu na masło daje ok. 1.735.000 kg.

Wielka ta strata powodowana jest w głównej mierze wadliwością naszego masła, ma ono bowiem zły smak, zły zapach i jest nietrwałe.

Wady te powstają w masle, gdy wyrobione jest ono z mleka brudnego, które zawiera bardzo wiele szkodliwych drobnoustrojów (bakteryj).

Gdzie się znajdują te szkodliwe bakterje i jak się one do mleka dostają?

Otóż ciemne i brudne obory, brak dostatecznej ilości ściółki, nieczysty dój, brudne wymiona krów i brudne krowy — oto są źródła, skąd się bakterje dostają do mleka. To też poprawa jakości naszego masła i związana z tem poprawa naszego przemysłu mleczarskiego powinna się rozpoczynać już w oborze. Może być mleczarnia dobrze prowadzona, może być kierownik pracowity i wytrawny, a jednak masło produkowane jest drugiego lub trzeciego gatunku, bo gospodarze dostarczają mleko brudne, zanieczyszczone.

Niektóre mleczarnie zagraniczne nagradzają swych dostawców za czysto utrzymane mleko. Spółób ten okazał się bardzo skuteczny, o wyróżnienie ubiegali się wszyscy, gdyż lista nagromadzonych była ogłaszana w całej okolicy. Mleczarnia zaś, otrzymując czyste mleko mogła wyrobić masło

pierwszorzędnej jakości, za które otrzymywała lepszą cenę, więc i zwiększała wypłaty członkom.

Do takiej naprawy i my dojść musimy. A dojdziemy tylko wtedy, gdy producent zrozumie, że czy to przy udoju, czy przy innych czynnościach, związanych z przechowaniem mleka, zawsze można zakazić mleko bakterjami. Konieczne tedy będzie dawać pod krowy często świeżą ściółkę, co w znacznym stopniu ułatwi utrzymanie krów w czystości.

Obora musi być dostatecznie oświetlona, z często bielonymi wewnątrz ścianami, aby łatwiej można było zauważyć i usunąć wszelki brud, przytem należy ją stale wietrzyć, aby nie było zaduchu. Oborowy zapach z łatwością udziela się mleku i następnie przedostaje się do masła, powodując obniżenie jego wartości jako produktu handlowego. Podczas dojenia nie wolno karmić krowy, ani słać, gdyż przy tych czynnościach unosi się w powietrzu kurz, a z nim miliony bakteryj, które mleko zakażają.

Przed udojem konieczne jest umycie wymion ciepłą wodą i wytarcie czystą, suchą szmatką. Ręce przed udojem muszą być czysto umyte. Bakterje przedostają się również do wnętrza strzyków, nie powinno się przeto pierwszych strzyków mleka zdajać do skopka, lecz zbierać je do oddzielnego naczynia, by zużytkować dla trzody.

Naczynia, używane do mleka, zaraz po użyciu winny być splókanne zimną wodą, potem wyszorowane gorącą wodą z dodatkiem sody (na 25 litrów wody pół kg. sody), następnie znów splókać zimną wodą i wysuszyć najlepiej na słońcu. Do szorowania naczyń drewnianych używa się szczotki ryżowej, a do cynowanych szczecinowej.

Nawet przy zachowaniu wielkiej czystości przy udoju dostaje się do mleka sierść krowia, kurz, resztki paszy ściółki i t. p., a razem z nimi wszelkiego rodzaju bakterje. Należy więc zaraz po udoju precedzić mleko przez czystą szmatkę lub przez cedzidło z siatką metalową.

Do życia i rozmnażania się potrzebują bakterie pokarmu i odpowiednio wysokiej temperatury. Jeśli chcemy mleko możliwie jak najdłużej uchronić od kwaśnienia, trzeba je zaraz po udoju ochłodzić, następnie przetrzymać w miejscu chłodnym, przewiewnym, ale nie wilgotnym. W niskiej bowiem temperaturze rozwój bakterij jest znacznie utrudniony.

Ad. Daab.

Gospodarze!

1 lipiec za pasem. Kto pragnąłby wprowadzić u siebie uproszczoną rachunkowość gospodarską, pod nazwą: „Kasa Drobego Rolnika“, ten niech natychmiast zamówi ją sobie w Sekretarjacie Pow. P. T. R. Cena „Kasy Drobego Rolnika“ 2,20 zł.

Praca gospodyń niemieckich w roku ubiegłym.

Wydział „Kół gospodyń wiejskich“ przy Pom. Towarzystwie Rolniczem w Toruniu rozwija bardzo ożywioną działalność i co roku możemy pochwalić się coraz lepszymi wynikami. Ponieważ najwięcej uczymy się przez porównanie naszej pracy z podobną pracą gdzieindziej, przyjrzyjmy się więc sprawozdaniu dorocznemu kobiet — gospodyń niemieckich z r. 1928.

Organizacje kobiece w Niemczech mają już za sobą dużą przeszłość, nie więc dziwnego, że Państwowy Związek Gospodyń obejmuje aż 24 związki krajowe, (tj. powstałe w poszczególnych państwach Rzeszy niemieckiej), a 1545 kół gospodyń wiejskich, które to liczby wzrastają z roku na rok.

Związek Państwowy, popiera pieniężnie i moralnie podległe mu Związki krajowe i „Kola“, szerząc hasła, głoszone przez Państwo i rozdzielając pieniądze potrzebne do ich wykonania.

Obecny nadmierny zalew Niemiec obcym owocem, jarzynami i masłem, spowodował celową akcję odporną, która polega na tem, że towarowi obcemu przeciwstawia się towar rodzimy. Oczywiście towar ten musi odpowiadać jakością towarowi zagranicznemu, to znaczy, że musi być wyborowy i łatwo dla publiczności dostępny. Zorganizowanie takiej akcji jest rzeczą trudną, wymaga bowiem współdziałania całej masy wytwórców, albo wytwórczyń. I tutaj Niemiecka Państwowa Rada Gospodarcza zrozumiała ważność roli gospodyni wiejskiej. Dla nawiązania z nią łączności, utworzono w Radzie osobny wydział kobiecego gospodarstwa, a Niemieckie Tow. Rolnicze wyznaczyło specjalną referentkę, która komunikuje się w pracy ze Związkami krajowymi Rzeszy, a za ich pośrednictwem z „Kołami Gospodyń Wiejskich“. Związki krajowe, podejmują pracę najważniejszą, bo pracę wychowawczą na wsi. Aby gospodyni wiejska wypełniła istotnie swoją rolę społeczną musi być w tym kierunku uświadomiona, a więc musi dobrze zrozumieć przede wszystkim to, że jako jednostka jest ona częścią olbrzymiej całości społecznej i wszystko to, co dokonywuje, jak również to, w jaki sposób to czyni, pomnożone przez

„Wszystkie jednostki“, daje taki, a nie inny wynik. Nie jest więc rzeczą obojętną, czy gospodyni dostarczy odbiorcy jarzyn zmieszanych, różnej wartości, czy starannie dobranych; jaj dwudniowych, tygodniowych, czy jeszcze starszych, masła wzorowo wypłukanego, czy zmieszanego z serwatką; zależnie bowiem od tego, jak postąpią wszystkie gospodynie niemieckie, towar rodzimy na rynku będzie albo równie dobry, jak towar zagraniczny, albo od niego gorszy, a publiczność kupi zawsze rzecz lepszą, bo chociaż pozornie kosztowniejsza, w użyciu staje się tańszą.

Państwo niemieckie, posiadające wzorową organizację i sieć komunikacyjną wyborną, przychodzi z pomocą swoim gospodyniom za pośrednictwem Związków.

I tak w celach rozpowszechnienia nauki zorganizowano lotne kursy wzorowego warzywnictwa, pouczające także o sposobie „handlowego“ obchodzenia się z towarem. Związkowe sklepy, założone we wielu nawet mniejszych ośrodkach, stanowią dla rozumnych gospodyń wiejskich bezpośrednio miejsce zbytu; przez unikanie zaś łańcucha pośredników pomiędzy wytwórczynią, a odbiorczynią, oddają tym ostatnim towar po cenie niższej i wyrównywują przez to ceny danego towaru na rynku.

Dla zapewnienia stolicy Niemiec, Berlinowi, najświeższych jaj, co jest możliwe tylko przy najszybszej zbiorce, zorganizowano automobilowe linje okrężne po wsiach, które ułatwiają gospodyniom wiejskim codziennie wysyłanie świeżych jaj, a wszelkie przechowywanie ich czynią zbytecznym, wobec najwyższej ceny za towar świeży.

Kobiety niemieckie, mogą poszczycić się w roku ubiegłym jeszcze jednym wielkim powodzeniem, mianowicie założeniem pierwszej handlowej spółdzielni kobiecej w Niemczech.

Widzimy więc z tego krótkiego dorocznego przeglądu, że praca kobiet w Niemczech, jest bardzo owocna dzięki temu, że ważność tej pracy rozumieją zarówno one same, jak i społeczeństwo. Ogólne hasło samowystarczalności państwowej z jednej strony, a obrony przed obcym dówozem z drugiej, łączy wszystkie kobiety niemieckie w potężny narodowy czynnik, świadomy swojej roli w umacnianiu własnej państwowości!

J. Godlewska Huberowa.

Ciekawy opis działalności kół gospodyń niemieckich pobudzi zapewne i nasze gospodynie do zawiązania nowych kół gospodyń, na zebraniach których rozważać będą sprawy zbytu tego, co nasze kobiety wiejskie wytwarzają. Z przyjemnością mogę dodać do opisu p. H. wiadomość, że w tem samym piśmie niemieckim, które podało ten opis, znajduje się streszczenie przemówienia jednej z działaczek niemieckich, która swym rodzicom stawia jako przykład wyteżoną pracę narodową polek.

R.

**Zakładajmy Koła
Gospodyń Wiejskich!**

Wiadomości gospodarcze.

Największa w Polsce wystawa zwierzęca.

W okresie od dnia 29 bm. do 7 lipca rb. odbędzie się na P.W.K. w Poznaniu największa z dotychczasowych wystaw hodowlanych w Polsce, wystawa, która zgromadzi: konie, 1.005 bydła, 449 owiec, 405 świń, 2.500 drobnego inwentarza.

Reprezentowane będą wszystkie rasy inwentarza żywego, które znalazły w Polsce uznanie, a ekspozycje, dzięki swemu pochodzeniu ze wszystkich ziem, dadzą kompletny obraz stanu i poziomu rodzimej hodowli.

Zainteresowanie społeczeństwa powyższą wystawą jest ogromne, będzie ona niewątpliwie największą atrakcją Powszechnej Wystawy Krajowej, ściągając nie tylko liczne rzesze z kraju, lecz również gości z zagranicy, z krajów, które są zainteresowane w naszych możliwościach hodowlanych, specjalnie w dziedzinie chowu koni remontowych oraz trzody chlewnej.

Z okazji otwarcia wystawy zwierzęcej odbędzie się wlot kilku tysięcy gołębi pocztowych.

Będzie to jeden z największych wlotów gołębi pocztowych w Europie.

Największa krowa w Polsce.

Na wystawie zwierząt opasowych w Poznaniu, w dziale bydła, przypędzono z majątku Pawłowice hr. Mielżyńskich krowę, wagi 19 i pół centnara. Krowę tę jako najwspanialszy okaz tego rodzaju ogłoszono championem. Zatem jest to największa krowa w Polsce.

Nowa wielka impreza na P. W. K. Zawody zaprzęgowe.

W dniu 2 lipca o godz. 16-ej Wlkp. Klub Jazdy Konnej z inicjatywy Wlkp. Izby Rolniczej urządza na hipodromie poznańskim przy ul. Grunwaldzkiej zawody zaprzęgów. Po świetnie udanych konkursach międzynarodowych Wlkp. Klubu Jazdy Konnej nie spoczął na laurach, lecz pracuje niezmiernie daleko i chce nowym swym przedsięwzięciem zapoznać szerszą publiczność ze stanem hodowli koni u nas w kraju. Na program ciekawej imprezy złożą się zawody zaprzęgów jedno, dwu, cztero i wielokonnym konkurs fornałek, tej podstawy taborów naszego wojska, konkurs wozów reklamowych i konkurs „Młodego pokolenia” dla jeźdźców do lat 16-tu.

Formularz do ogłoszeń rozsyła i informacji udziela sekretarjat Wlkp. Klubu Jazdy, Poznań (Plac Działowy 2). Przedmioty wartościowe, przeznaczone na nagrody, wpływają ze wszystkich stron.

Imponująca Wystawa koni na P. W. K. zgromadzi przeszło 1000 okazów.

Od dnia 29 czerwca do 7 lipca na terenach zachodnich P.W.K. w dziale rolnictwa, za pawilonem mleczarstwa i jajczarstwa odbędzie się wielka wystawa koni, urządzona z inicjatywy Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Wystawa zgromadzi przeszło 1000 koni z całej Polski, co jest, jak dotąd, w Europie niebywałym rekordem. Wejście dla wystawców od strony ul. Chociszewskiego.

Pomyślne wróżby co do urodzajów.

W ciągu ostatnich dwu tygodni wzrost wegetacji okazał się normalny.

Zapasy wilgoci w roli naogół wystarczające, w niektórych zaś województwach nawet nadmierny.

Jedynie we woj. nowogrodzkiem i częściowo wileńskim podkreślono niedostateczną ilość opadów. Stan zasiewów polepszył się znacznie, przyczem zasiewy ozime przedstawiają się naogół lepiej, niż jare.

Stan ziemniaków i buraków cukrowych jest powyżej średniego. Łąki i koniczyny ładne, w niektórych miejscowościach nawet bardzo ładne. Urodzaj zapowiada się lepszy, niż w roku ubiegłym.

Otwarcie i poświęcenie szkoły mleczarskiej we Wrześni.

We Wrześni (Wielkop.) odbyło się otwarcie i poświęcenie szkoły mleczarskiej i mleczarni. Aktu poświęcenia dokonał X. biskup Laubitz z Gniezna. Szkoła mleczarska kształci 40 uczniów. Wrześnieńska mleczarnia spółdzielcza przerabia obecnie 22.000 litrów mleka dziennie i urządzona jest wedle najnowszych wymagań techniki.

300 tys. kur sowieckich przybędzie do Polski.

Sowiecom przyznano prawo wywozu do Polski kontyngentu 300.000 kur na podstawie umowy ministerstwa rolnictwa z „Wniesztorgiem”. Pierwsza partja 30.000 kur przybyła już przez Niegoręłoje. — 150.000 kur przewieziona będzie w lipcu, reszta zaś w sierpniu.

*Rolniku, jeżeli pragniesz postępu
wsi polskiej, wstąp do Kółka Rolniczego i uczęszczaj na zebrania!*

Wskazówki i rady praktyczne.

Jaj się nie myje!

O tem powinny wiedzieć na wsi nasze gospoście, jak i handlarze, a w końcu pani domu, przechowujące czas jakiś zakupione jajka.

Dlaczego jaj nie można myć? Oto mają one naturalną, niewidzialną powłokę, która chroni je od zepsucia. Umyte jaja nie tylko nabierają woni odpowiednio do ubikacji, w jakiej się znajdują, albo i opakowaniu, lecz i psują się bardzo łatwo, wskutek czego nie nadają się do przechowania.

Pomidory.

Obecnie pomidory cieszą się powodzeniem, jak nigdy. Jest to tani owoc, zawierający bardzo wiele witamin, przytem nadający się do urozmaicenia każdej kuchni. Poza zupą, sałatą i sosami z pomidorów, spotyka się szereg przepisów przyrządzenia ich na wszelkie sposoby i tak doskonałe są pomidory smażone w cieście, krajane w plastry jak jabłka, zamiast cukru dodaje się soli i nieco pieprzu, pomidory smażone z jajami, na które używa się owoce twarde i zielone. Rzucone na masło, pokrajane pomidory miesza się z posiekaną cebulą i pietruszką. Do podsmażonej masy wlewa się ubite 4 jaja z łyżką śmietany. Doskonałą potrawą są pomidory faszerowane z mięsem, duszone w rurze na maśle — postne, faszerowane pomidory, przyrządzone następująco: Z przekrojonego pomidora miękkie części przetrzeć przez sito, do tego dodaje się drobno posiekaną cebulę, pietruszkę, usiekane jaja na twardo, trochę miękich orzechów włoskich, trochę masła i w miarę bułki tartej, farszem tym napełnia się połówki pomidorów i zapieka w rurze, polewając masłem.

KOMUNIKAT.

Komunikujemy uczestnikom II-iej wycieczki rolniczej, że pieniądze na kolej należy najpóźniej do piątku, dnia 28 bm. wpłacić w jednym ze Sekretariatów P. T. R. Kto do tego terminu należnej sumy nie ureguluje, traci prawo do poprzednio wpłaconej kwoty i nie może uczestniczyć w wycieczce.

J. K.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Ostaszewo. Dnia 24. 4. rb. odbyło się zebranie Kółka Roln. przy udziale 30 członków. Zebranie zagał prezes, p. Obarek. Protokół z ostatniego zebrania odczytał p. Sekretarz. Na zebranie przybył niespodziewanie Dyrektor Szkoły Rolniczej z Byszwałdu, który też wygłosił referat o nawozach sztucznych i naturalnych, nad czym dłużej dyskutowano, za to też należy mu się serdeczne podziękowanie. Następnie pobrano składki miesięczne i na tem zebranie zamknięto.

Sekr.

Rumian. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się 12. 5. rb. Zebranie zagał prezes, p. Ostrowski. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, wygłosił odczyt z „Kłosów“ p. Dąbrowski. Członkowie uchwalili urządzać zabawę dla dzieci dnia 27 czerwca rb. Po omówieniu spraw bieżących, p. Prezes zebranie zamknął.

Sekr.

Radomno. Zwyczajne zebranie Kółka Roln. odbyło się 26 5. rb. z udziałem 9 członków i 4 gości. Zebranie zagał w-prezes, p. Szymański. Po odczytaniu protokołu wygłosił referat na temat: „Choroby przed i popołogowe bydła i ich leczenie“, poczem wywiązała się dyskusja. Członkowie postanowili zapisać węgiel. Obecnie kilku członków ubyto, ponieważ przystąpili oni do kółek Nowogodworu i Jamielnika. Jako nowy członek zapisał się p. Dołęga-Lewandowski z Rudy. Po omówieniu spraw lokalnych zebranie zamknięto. Następne zebranie odbędzie się 30 czerwca o godz. 16. w lokalu p. Dąbrowskiego.

Sekr.

Skarlin. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się 12 maja rb., które zagał prezes, p. Otrebski. Obecnych było 19 członków. Referat na temat: „Uprawa ziemi pod kartofle“ wygłosił p. Ryński. Na wniosek p. Ryńskiego omawiano sprawę założenia związku producentów mleka. Na tem zebranie zamknięto.

Sekr.

Marzęcice. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 1. IV. rb. przy udziale 15 członków. Referat o stosowaniu sztucznych nawozów wygłosił p. Prezes, nad czym wyłoniła się żywa dyskusja.

Następne zebranie odbyło się 5 maja rb. Po odczytaniu protokołu, zabrał głos p. Prezes, który wygłosił referat o uprawie roli pod buraki. Pod koniec zebrania zamówiono 1100 ctr. węgla. Pochwaleniem Pana Boga p. Prezes solwował zebranie.

Następne zebranie odbyło się 2. 6. rb. przy udziale 21 członków. Po odczytaniu protokołu zabrał głos p. Sekretarz, który wygłosił referat o działaniu tomasyny pod oziminę, poczem wyłoniła się obszerna dyskusja. Na koniec ściągnięto składki i zamówiono 600 ctr. tomasyny.

Sekretarz.

Małe Bałówki. Miesięczne zebranie tuż. Kółka Roln. odbyło się 12 maja rb. przy udziale 27 członków i 1 gości. Zebranie zagał prezes, p. Pawski, witając p. Dyr. Szkoły Roln., Pięszczocho. P. Dyrektor wygłosił referat „O pielęgnowaniu okopowizny“, poczem wywiązała się dyskusja. Postanowiono sprowadzić sztuczne nawozy. Omawiano też sprawę wagi miejskiej przy rzeźni w Nowemmieście. Na tem zebranie zamknięto.

Następne zebranie Kółka Roln. odbyło się 2 czerwca rb. z udziałem 18 członków. Zebranie zagał prezes p. Pawski. Po odczytaniu protokołu, który został przyjęty, omawiano różne sprawy. Zamówiono lekarstwa dla zwierząt oraz tomasyny pod siewy jesiennę. Przyszłe zebranie odbędzie się 7 lipca o godz. 16 w lokalu szkolnym. Na tem zebranie p. prezes solwował.

Sekr.

Nowydwór. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się dnia 9. 6. rb., które zagał prezes, p. Bieniaszewski, w obecności 22 członków i 1 gości w osobie p. Dołęga-Lewandowskiego z Rudy. Przeczytany protokół z ostatniego zebrania przyjęty został bez zastrzeżeń. Następnie p. Prezes referował obszernie o gradobiciu, płaceniu otrąb i zamówieniu węgla. Piękny i bardzo pouczający wykład o naszej hodowli koni jak i o zatrzymaniu łożyska i wypadnięciu macicy u krów wygłosił p. Dołęga-Lewandowski. Wreszcie uchwalono zwieździe drenarkę na Rudzie dnia 29. VI. rb. o godz. 15-tej.

Sekr.

Samplawa. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 26 maja rb. przy udziale 30 członków i 2 gości. Zebranie zagał prezes, ks. prob. Strehl, poczem podał wiadomość o śmierci śp. dr. Wybickiego, Starosty Krajowego, którego uczczono przez powstanie z miejsc i odmówiono „Wieczny odpoczynek“. Następnie sekretarz odczytał protokół z ostatniego zebrania, który został przyjęty. Ks. Prezes zalecał członkom branie udziału w pokazie propagandowo-hodowlanym, który ma się odbyć w Lubawie. W-prezes odczytał komunikaty z „Kłosów“ o premjowaniu gnojowni etc. Do wzorowych gospodarstw przystąpili p. Raszkowski i Tułodziecki. Następnie dyr. p. Pięszczocho wygłosił referat o uprawie i pielęgnowaniu okopowych. Po referacie wywiązała się obszerna dyskusja. Po omówieniu spraw lokalnych zebranie zamknięto.

Sekr.

Mroczo. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 9. 6. rb. przy udziale 40 członków. Zebranie zagał prezes, p. Przechowski. Po przeczytaniu protokołu z ostatniego zebrania wygłosił sekretarz p. Wierzbowski referat pt.: Rachunkowość gospodarska roku gospodarczego 1 lipca według ksiąg P.I.R. Ku uczczeniu tragicznie zmarłego członka śp. Kotowicza postanowiono zakupić Mszę św., a w przyszłości również i za innych członków. Po wyczerpaniu obrad, zebranie zamknięto. Następne zebranie odbędzie się 7 lipca rb. o godzinie 12-iej w lokalu p. Trzcinińskiego w Mrocznie.

Sekretarz.

Grabowo. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się 12 maja rb. Obecnych było 24 członków i 2 gości. Zebranie zagał prezes, p. Żuralski. Po odczytaniu protokołu wygłosił p. Łęgowski z Torunia wykład o prawidłowym ubezpieczeniu od ognia, gradobicia i ubezp. cywilno-prawn., poczem wywiązała się dyskusja. Po omówieniu spraw lokalnych zebranie zamknięto.

Sekr.

Czerlin. Dnia 25 maja odbyło się zebranie miesięczne Kółka Roln. przy udziale 25 członków i 1 gości. Zebranie zagał prezes, p. Wyzlic, poczem po odczytaniu protokołu przez sekretarza, nastąpił wykład o P. W. K. w Poznaniu. Po przyjęciu 2 nowych członków, zebranie zamknięto.

Sekr.

Następne zebranie Kółka Roln. odbyło się 16 czerwca rb. przy obecności 23 członków. Po zagajeniu zebrania przez p. Prezesa i odczytaniu protokołu przez sekretarza, nastąpił odczyt: „O stanie zasiewów“. Odczytano nadesłane komunikaty. Omówiwszy sprawy bieżące, zebranie zamknięto. Na przyszłe zebranie zaproszono prelegenta.

Sekr.

Skarlin. Zebranie Kółka Roln. odbyło się w dniu 9. VI. rb. przy obecności 15 członków. Zebranie zagał p. Prezes, a protokół odczytał p. Sekretarz. Referat wygłoszono na temat: „Zółte u koni“. Po referacie nastąpiła dyskusja. Na tem zebranie zamknięto.

Sekr.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH

odbędą się dnia 30 czerwca 1929 r.

Jamielnik o godzinie 17.

Radomno „ „ 16.

Rybn „ „ 16.

Ostaszewo „ „ 14.

Grodziszno. W niedzielę, dnia 30 czerwca rb. o godz. 11,30 odbędzie się zebranie Kółka Roln. w lokalu p. Stienssa. O liczny udział uprasza się z powodu ważnych spraw. Przybędą przedstawiciele firmy „Unia“, dawniej Wentzki z Grudziądza, celem zamówienia maszyn rolniczych na dogodnych warunkach.

Sekretarz.

Jedź na PWK., bo to Twój obowiązek narodowy!